

Step. 153

U Subjant, 8. julija 1936

Seto 1.

Italija hoče vsak dan več

Vprašanje Dardanel se bliža rešitvi

Sporazum med Anglijo in Egiptom

Sprehod po šentvidskih razstavah

Sanghaj, 8. julija. V Hongkong je prišlo okrog 40 kantonskih letalcev. V svojem proglasu na ljudstvo pravi, da so prvaki iz jugozapadnih krajev dejanski narodni sovražniki, ki so se zakleli zoper edinstvo Kitajske. Iz japonskega vira pravi, da se bo vladnim četam v kratkem priključilo še 12 letalcev kvantunške vojske s svojimi letali.

Schuschnigg zopet v Rim in Budimpešto

„Vse za mir na Balkanu“

Listi pišejo o cestnih izgrelih in spopadih. Tako pišejo desničarski listi z enakim nezadovoljstvom o raznih incidentih na javnih mestih. De Kerilis pravi v »Echo de Paris« med drugim, da povzročajo incidenti, ki se ponavljajo vsak večer na Elizejskih poljanah, še motnejše ozračje, ki je že postalo neznosno. Ti dogodki bi mogli nekega dne povzročiti zelo tragične prizore.

Blum proti desničarjem

Dr. Stojadinović na seji glavnega odbora JRZ

„Jugoslavija močnejša kakor kdajkoli“

Dr. Stojadinović na seji glavnega odbora JRZ: „Jugoslavija močnejša kakor kdajkoli poprej.“ Belgrad, 8. julija. M. Včeraj je glavni odbor JRZ nadaljeval svoje delo. Zasedanju predseduje predsednik glavnega odbora JRZ dr. Milan Stojadinović, ki je imel včeraj velik govor o zunanji in notranji politiki naše države.

Zunanja politika

Dr. Stojadinović se je v svojem ekspezeju dotaknil najprej zunanje politike, očrtal je položaj Zveze narodov po vojaškem porazu Abesinije in po sklepu o ukinitvi sankcij. Nadalje je pojasnil, zakaj italijansko-abesinski spor pred ZN ni dosegel zaželenega uspeha. Kot posledica tega neuspeha se je na eni strani pojavilo stremljenje po reformi ZN, po drugi strani pa težnja za ustvaritev regionalnih pogodb in za močnejšo oborožitvijo. Vsi narodi delajo ogromne napore, da bi svojo obrambno silo dvignili na čim višjo stopnjo. O položaju Jugoslavije je dejal: »Lahko rečem, da je Jugoslavija sedaj močnejša, nego je bila kdajkoli poprej.«

V svrhu pojasnila razlaga Stojadinović zlasti odnose naše države do Velike Britanije, ki je, kot pravi, kavalirsko priskočila Jugoslaviji na pomoč v času sankcij in ji dovolila posebno olajšave za naš izvoz v Vel. Britanijo. Nato omenja izjavo angleškega zunanjega ministra Edena v angleškem parlamentu kakor tudi v Ženevi. Iz te izjave izhaja, da vztraja angleška vlada tudi po ukinitvi sankcij pri danih jamstvih za varnost Jugoslavije, Grčije in Turčije. Ti dve veliki gesti angleške vlade bo znalo naše ljudstvo pravilno ceniti.

Nato govori dr. Stojadinović o odnosih s Francijo in navaja tisti del deklaracije Blumove vlade, kjer pravi, da gleda francoska vlada na varnost Jugoslavije kakor na svojo lastno varnost. Če tem izjavam Edena in Bluma dodamo naše zavezništvo z državami Male zveze in Baikalanskega sporazuma, ki štejejo nad 70 milijonov prebivalcev, tedaj lahko rečemo, da je Jugoslavija v dobri družbi in da ji ni treba biti v skrbeh za razvoj političnih odnosov v Evropi.

Notranja politika

Prehajajoča na notranjepolitična vprašanja, se je dr. Stojadinović dotaknil poskusa ponovne oživitve JNS. Dr. Stojadinović ne verjame, da bo mogoče v tej smeri doseči kakršenkoli uspeh, tako zaradi preteklosti te stranke kakor tudi zaradi preteklosti njenih bodočih voditeljev. Dočim je stranka v preteklosti že spremenila svoje ime, je sedaj spremenila še svojega šefa. To je najboljši dokaz, v kakšnem položaju je ta stranka. Novi šef Živković je bil že nekoč na čelu državne uprave in tedaj je dokazal, kaj zna in kaj more. Vse javnosti je ta doba še v živem spominu; če sta dva govorila na ulici, se jima je že približal tretji in ju poslušal, ko pa so se sestali trije, jih je bila policija razpršila, češ da nimajo napovedane shoda. Človek se je čutil ponižanega v svojem dostojanstvu. Bombe so pokale sredi Belgrada. O hrvatskem vprašanju se je govorilo, da ne obstoja, toda Hrvatje so vsak dan v večjem številu hoteli v emigracijo in med teroriste, zaporu pa so bili prepričani političnih kaznjencev. Najhuje in največje korupcijske afeze izhajajo iz tiste dobe.

„Kuhinja klevetnikov in atentatorjev...“

Sedanjí novi šef JNS očividno smatra, da samo njegovo ime ne bo zadostovalo, da bo napravil stranko simpatičnejšo in popularnejšo. Zato očividno želi, da se »obnovi« in »poživi« ter da se spravi v JNS tudi Boško Jevtić. Mi smatramo, da je g. Živković oblekel civilno obleko. Že sedaj čutimo, da so naše sile sedaj še močnejše. Mi čakamo g. Živkovića kot šefa stranke pri njegovem delu. Če namerava razen tega pripeljati može iz Jevtićev skupine v JNS, tedaj ga moramo že sedaj opozoriti na to, da se je v okoliščini zbrala kuhinja intrigantov, klevetnikov in celo atentatorjev. Mi bomo proti tem ljudem zelo ostro in energično nastopili in bomo pobijali destruktivne elemente, pa naj se nahajajo v katerikoli stranki ali celo pod okriljem JNS ali njenega šefa.

Nato je povdaril Stojadinović, da pripravljajo JRZ rešitev hrvatskega vprašanja s tem, da se ustvari s svobodno politiko vsi predpogoji za pomiritev in zboljšanje ozračja v medsebojnem zaupanju. Nato pa preide na gospodarsko politiko kr. vlade in opozarja na delo, pri katerem bodo zaposlene široke plasti ljudstva, to je pri javnih delih. Nikdar se še ni toliko delalo v vseh smereh, kakor sedaj. Poleg 1 milijarde kreditov po finančnem zakonu smo poskrbeli še za poseben kredit 500 milijonov dinarjev za železnice. Grade se ceste na vseh straneh; grade se vojniki. Razen tega namerava kr. vlada dokončati tudi vprašanje kmetijskih dolgov in vprašanje obnove kmetijskega kredita po kmetijskih zadrugah in drugih kreditnih ustanovah.

S tem svojim delom upamo pridobiti tudi tiste dobrohotne ljudi, ki so v drugih političnih skupinah, pa bodisi, da se sedaj imenujejo »demokrate«, radikale in zemljoradnike, kakor tudi tiste množične, ki sedaj še niso politično opredeljeni. Za vse te je v vrstah JRZ dovolj prostora.

Na koncu svojega govora je dr. Stojadinović govoril tudi o občinskih volitvah, za katere je dejal, da zanje še ni določen dan, kdaj se bodo vršile, da pa bodo še letos. Glede njih veruje, da se bodo končale s popolnim uspehom JRZ. Da bi bil ta uspeh čim večji, poziva predsednik vlade prijatelje, naj ne gredo takrat v kopališča, četudi so radioaktivna, temveč med ljudstvo.

Govor predsednika vlade so navzočni pozorno poslušali in ga pozdravili z burnim pritrdjevanjem.

Zaključek in resolucija

Konferenca je bila zaključena okrog 9 zvečer, nakar je bil izdan poseben komunike ter sledeča resolucija:

Glavni odbor JRZ je na svoji seji dne 7. t. m. po zaslišanju referatov dr. Stojadinovića o notranji in zunanji politiki ter gospodarsko-finančni politiki JRZ, Ljubomira Pantića o splošni organizaciji stranke, Dragice Cvetkovića o organizaciji delavstva, dr. Josipa Rogića o organizaciji mladine, dr. Antona Korošca o občinskih volitvah, Franca Smodeja o strankinem časopisu ter dr. Dušana Letice o strankinih financah sklenil:

1. S posebnim zadovoljstvom se vzamejo na

znanje izvajanja predsednika vlade in šefa stranke dr. Milana Stojadinovića glede zunanje politike naše države, štrinjajoč se docela z vodstvom te politike.

2. Istotako se odobrava in osvaja notranja in gospodarsko-finančna politika kr. vlade.

3. Priporoča se vsem članom najživahnije delo za udržitve in širjenje strankinih organizacij po vsej državi.

4. Pooblašča se ožji glavni odbor, da podrobno prouči vprašanje delavskih in mladinskih organizacij in da čimprej izdela potrebna navodila za nadaljnje delo.

Kam z našo šolsko mladino?

Zasedanje glavnega prosvetnega sveta

Belgrad, 8. julija. M. Te dni je zasedal v prosvetnem ministristvu glavni prosvetni svet, kateremu je prosvetni minister predložil v razpravo nekoliko vprašanj, predvsem to, kaj je treba ukreiniti, da se omeji ogromen dotok dijaštva na srednje šole, od tam pa na univerze. Prosvetni minister je v tem pogledu poudaril, da v prosvetnem ministristvu leži že sedaj nad tisoč prošelj diplomiranih filozofov, s katerimi prosijo za namestitve. Podobno stanje je tudi v drugih resorih. Dotok dijaštva je tudi letos izredno velik. Samo v Belgradu bi bilo treba odpreti 20 novih razredov samo za prvošolce. Po poročilih iz notranjosti države se je tudi na ostale gimnazije vpisalo rekordno število dijakov. Prosvetni minister je postavil dalje vprašanje, ali bi bilo potrebno reformirati dosežani način polaganja višjega tečajnega izpita. — Enako so o tem vprašanju razpravljala vseučilišča in sprejela resolucije. To vprašanje je razmotril tudi glavni prosvetni svet na več svojih sejah. Smatra za potrebno, da se v interesu pravilne sistematike in doslednje šolske politike morajo

5. Glede predstojajočih občinskih volitev se nalaga v dolžnost vsem strankinim organizacijam, da energično polvzamejo pravočasno vse potrebne ukrepe za popoln uspeh JRZ pri volitvah, držeč se v osnovnih linijah poročila notranjega ministra dr. Antona Korošca.

6. Radi boljših informacij in organizacije vsega strankinega časopisa, da se v okviru »Samouprave« ustanovi poseben centralni strankin tiskovni urad z nalogo, da daje strankinemu časopisu vsa potrebna obvestila, navodila in inicijativno.

7. Za strankine finance se zasedaj določajo sledeči dohodki: prostovoljni prispevki prijateljev, redni mesečni doprinosi narodnih poslancev in senatorjev JRZ ter dohodki od strankinih prireditelj, ki morajo biti vedno meseca februarja. Višina teh doprinosov ter njihove razdelitve na posamezne organizacije bo odredil ožji glavni odbor.

8. Ožjemu glavnemu odboru se prepušča rešitev vprašanja pečata, strankinih znakov in legitimacij.

osredotočiti vse vrste šol v resoru prosvetnega ministristva. Na ta način bi se mogla izvajati prosvetna politika po načrtu. Glede reforme srednjih šol so člani prosvetnega sveta poudarjali, da je tako reforma neobhodno potrebna, a da bi se dali doseči boljši uspehi tudi na ta način, da se dajo na razpolago potrebna sredstva in ustvarijo zadostni pogoji za pozitivno delo. Glede omejitve dotoka dijaštva na srednje šole se je prosvetni svet zedinil v tem, da je treba v nižjih razredih sistematično izbirati učence, od 7. razreda dalje pa izvajati način bifurkacije, to je, da se učenci opredelijo za to ali ono stroko. Kar se tiče zrelostnega izpita, so bila menja prosvetnega sveta deljena. Večina je poudarjala, naj bo matura sicer zaključni izpit na gimnaziji, da se pa morajo uvesti sprejemni izpiti za univerzo.

O vseh teh vprašanjih je govorilo že večkrat tudi Profesorsko društvo in druge strokovne organizacije. Za njihovo rešitev je bil izvoljen še poseben odbor, ki bo izdelal poročilo in ga predložil prosvetnemu ministristvu.

Mož, ki pravi, da prihaja iz Abesinije

Zagoneten gost mariborskih policijskih zaporov

Maribor, 7. julija.

Mariborski policijski zapor dobi včasih zanimive goste. Maribor je pač na meji in je veliko križišče raznih sumljivih mednarodnih eksistenc. Takega zanimivega gosta imajo v policijskih zaporih tudi sedaj. Mož, ki je nekaj dni zaprt pri »Grafu«, trdi, da prihaja

naravnost iz Abesinije.

Moža so pripeljali naši obmejni stražniki pri Sv. Duhu na Kojaku, ko je prekorčil mejo. Prišel je iz Avstrije. Pri njem niso našli nobenih potnih ali drugih dokumentov. Stražnikom je navedel, da se piše Aleksander Cvetković, 30-letni minir iz Četincev pri Našicah. Ko so ga vprašali, od kod prihaja, je odvrnil samozvestno »naravnost iz Addis Abebe«. Takemu redkemu gostu so morali posvetiti že več pozornosti in zaradi tega ga niso odpravili sreskemu načelstvu, da mu prisodi običajen mesec zapore zaradi skrivnega poskusa prekočenja meje ter ga potem izpusti, ampak so ga poslali mariborski policiji, da skuša dognati, če so resnični vsi čudovihi doživljaji, ki jih mož navaja.

Zanimiva pot križem sveta.

Cvetković zna zanimivo pripovedovati. V razmeroma kratkem času je doživel velike pustolovščine. Pravi, da ga je lansko leto oktobra meseca prišla želja, da bi si poiskal v svetu prijetnejše življenje. Podal se je k morju za zaslužkom. Na Susedu se je sešel z nekim Mihaelom Galahom iz celjske okolice. Oba sta se vtihotapila na tovorno ladjo ter se skrivaj prepeljala v Marseille. Tam sta našla še več naših državljanov ter nekatere druge klateže iz balkanskih dežel. Končno se jih je zbrala skupaj lepo družba 12 ljudi. Iskali so si na vse načine zaslužka. Decembra so se vkrcali v Marseille skrivaj na ladjo ter dospeli do Egipta, kjer so živeli nekaj časa v Aleksandriji. Cvetković pravi, da se je preživljal z delom pri vrtnariji in še dokaj dobro zaslužil. Naenkrat jih je prišla želja, da bi se podali v Abesinijo, kjer so hoteli stopiti v negušev vojsko kot dobrovoljci. Zopet so prišli na ladjo do francoske Somalije, iz katere so se peš napotili v Abesinijo ter dospeli po poldrugomesečnem romanju v Addis Abebo. Abesinci pa jih niso hoteli hoteli sprejeti v armado, pač pa so jih zaposlili kot delavce pri gradnji cest in končno pri utrjevanju Addis Abebe. Pri teh delih jih je presenetila italijanska vojska, ki je okupirala Addis Abebo. Cvetkovića in tovariše so Italijani vzeli kot delavce v svoje delovne čete ter so jim plačali na dan po 48 lir. Kmalu pa so pogruntali, da je Cvetković Jugoslovian ter so ga zaradi tega zaprli, češ, da je naš špijon. Z bolniško ladjo so ga spravili v Venecijo in Trst, kjer je bil mesec dni zaprt. Potem so ga izgnali v Avstrijo in Avstriji so ga zopet imeli mesec dni v zaporu v Celovcu. Izgnali so ga nato v Českoslovaško, Česoslavski pa zopet nazaj v Avstrijo, iz katere je prispel sedaj po

skoraj enoletnem tavanju križem sveta nazaj v domovino.

V zgodbi nekaj ne štima...

Cvetković zna pripovedovati svojo zgodbo z veliko zgovornostjo in spretnostjo. Kar tako iz rokava stresa vsa imena iz Egipta, Somalije, Eritreje in Abesinije in slika svoje doživljaje tako nazorno, da kar osvaja poslušalce. S vsem tem bi kaj lahko vsakogar prepričal, da je v resnici bil v Abesiniji, samo pri nečem se moti. To so namreč datumi. Tu pa je zmoti tako očitna, da kar zabriše vso njegovo prepričevalno zgovornost. In tako so ti datumi vzrok, da je začela mariborska policija dvomiti v resničnost Cvetkovićevega pripovedovanja in celo v istovetnost njegovega imena.

Kdaj je padla Addis Abebe.

Usodni so za Cvetkovićevo pripovedovanje njegovi računi o padcu Addis Abebe. Pripoveduje, da je padla že začetkom marca. Cisto so fantastične tudi izjave, kako so Italijani okupirali. Zatrjuje, da je dva dni bombardiralo 360 italijanskih letal, ki so polovico mesta razdejala. Iz časopisnih vesti pa je znano, da Italijani abesinskega glavnega mesta sploh niso bombardirali. Tudi je Addis Abebe padla šele 5. maja, ne pa v začetku marca. Cvetković zatrjuje nadalje, da je trajala vojnja iz Eritreje v Trst tri dni in tri noči, v resnici pa rabijo italijanski brzporniki za to pot nad teden dni. V Trstu so ga zaprli v začetku aprila. Prvega maja se je znašel že v Avstriji, kjer je bil potem ves maj zaprt v Celovcu in ni mogel biti ob padcu Addis Abebe v Abesiniji.

Pustolovec ali bahač?

Na policiji so si že iz navedenih vzrokov na jasnem, da možakar ne prihaja iz Abesinije. Iz časopisnih poročil si je pač nabral precej znanja o tej deželi, ni pa tam nikoli bil. Če bi se bil zanimal tudi za datume najvažnejših dogodkov v najnovejši abesinski zgodovini, kakor se je zanimal za kraje in razmere, potem bi bil morda s svojim pripovedovanjem še uspel in bi mu bili njegovo storijo verjeli. Tako pa je sedaj stopilo za policijo v ospredje precej zanimivo vprašanje, kdo je prav za prav ta jeklin in kaj ga je zapeljalo do tega, da pripoveduje svoje čudovite abesinske zgodbe. Morda je vzrok zgolj samo baharija, morda pa je tudi kaj drugega, bolj tehtnega v ozadju. Predvsem bo skušala policija ugotoviti njegovo istovetnost, pročitati pa bodo tudi njegovo delovanje in življenje. ima pa morda tehtne vzroke, da skuša svoje pravdo Po videzu sodeč pripada mož delavskemu razredu, ima pa morda tehtne vzroke, da skuša svoje pravdo ime in svoja življenjska pota zakriti pred očmi postave. Vsekakor pa je gost iz daljne Abesinije zanimiva osebnost, ki se vsak dan ne znajde v policijskih zaporih.

Za občinami še okrajna glavarstva!

Naš notranji minister g. dr. Anton Korošec vrši našemu narodu neprecenljive usluge s prekomasacijami občin. Pod prejšnjim režimom je prišlo pri komasacijah do takih nesmiselnih občinskih okolišev, da je bila nujno potrebna remedura, ki jo sedaj z veliko uvidenostjo in razumevanjem izvaja notranji minister g. dr. Korošec. Skoraj vsak teden je bilo preurejenih več občinskih okolišev, tako da bo v doglednem času razdeljena vsa Slovenija po občinah tako, kakor želi ljudstvo samo in kakor to ljudstvu najbolj ustreza.

Sedaj, ko je občinska razmejitev v glavnem končana, bi bilo v interesu našega prebivalstva, da pristopi še k boljši razmejitvi okrajnih glavarstev. Tudi pri okrajnih glavarstvih naletimo širšom Slovenije do pravih neslovov, ki niso ne v korist ljudstvu ne v prosvetljanje administracije. Navajamo samo nekaj primerov:

Višnjegorski sodni okraj ne spada pod litijško okrajno glavarstvo in je ta razmejitev za današnje razmere absolutno neodgovarajoča in zato nemogoča, ker gravitira višnjegorski sodni okraj popolnoma drugam, samo ne na Litijo.

Kum oziroma Št. Jurij pod Kumom spada sedaj pod okrajno glavarstvo Krško. V resnici ima pa kar dva sedeža okrajnih glavarstev bližje, kakor je Krško. Gotovo bi torej kazalo priklju-

čiti te kraje enemu izmed teh dve okrajnih glavarstev.

Zanimiv je primer občine Velika Dolina: Občani te občine morajo hoditi skozi Brežice, kjer je sedež sedež okrajnega glavarstva, v Krško — v svoj srez. Torej: skozi tuj srez morajo hoditi, da pridejo do domačega. Ravno tako morajo hoditi v Krško skozi Brežice tudi Čatež ob Savi.

Dočim imajo v večini slučajev ljudje k okrajnim glavarstvom dokaj daleč, ker so poglavarstva obširna, pa najdemo tudi primere, kjer je okrajno glavarstvo za same štiri občine. Tak slučaj imamo v Beli Krajini. Tu imamo sedež okrajnega glavarstva v Črnomlju in Metliki in je to gotovo nesmiselno z ozirom na to, da ima metliško glavarstvo samo 4 občine. Kakor slišimo, se bo šla sedaj ob glavarstvi spojiti in bo na ta način imela vsa Bela Krajina skupno okrajno glavarstvo v Črnomlju.

Pri novih razmejitvah okrajnih glavarstev bi se morale seveda predvsem upoštevati želje ljudstva. V koliko bi bilo treba obdržati ista sreska načelstva in preurediti samo njihove meje, v koliko bi bilo treba spremeniti sedeže glavarstev oziroma jih ukiniti ali ustanoviti nove, je odvisno od vsakega posameznega slučaja. Ljudstvo pač želi in upa, da bo sedaj, ko so občine v glavnem razmejene, prišlo tudi do pravilne in vsem uspešno razdelitve okrajnih glavarstev.

V ministrski blagajni: za čašo piva...

„Odpasani Živković“

Ženica, 7. julija. M. V Vitečevu pri Trepši je bil dobro uspel shod JRZ, na katerem sta govorila dr. Mahmut Behmen, brat Šefkije Behmena, ki je minister brez listnice, in Veljko Grgurevič. Dr. Behmen je obširno poročal o stanju od prihodnjega sedenja vlade. Predvsem se je dalje časa bavil z Jevtićem in njegovim režimom. Med drugim je poudarjal, da so prejšnji režimi na debelo zapravljali ljudski denar ter navajal kot primer za lo, da je sedanjí notranji minister dr. Korošec v blagajni notranjega ministra od svojih predhodnikov dobil vsega 4 Din in to je ravno prav za malo pivo. Naslednji govornik Grgurevič pa se je bavil tudi z zadnjimi dogodki v JNS ter dejal, da je ta stranka znana samo po zlu, ki ga je prizadejala ljudstvu in da je sedaj vzela za voditelja bivšega generala, ki je pa danes odpasan, brez uniforme, brez moči in garde ter v političnem življenju ne more ničesar pomeniti.

Minister dr. Spaho v Sloveniji

Ljubljana, 8. julija.

Davi je z brzovlakom ob 8.20 min. došel v Ljubljano iz Belgrada minister za železnice dr. Mehmed Spaho. Na kolodvoru ga je v imenu bana pozdravil pomočnik bana g. Majcen, dalje direktor ljubljanske železniške direkcije dr. Fatur, načelnik Jelašić ter nekateri drugi predstavniki tukajšnjih oblasti in železniških uradov. Minister dr. Spaho je takoj nato odpotoval na Bled, drevo pa se vrne z večernim brzovlakom skozi Ljubljano v Belgrad.

Drzen vlom v šolo

Maribor, 8. julija.

V nocojšnji noči je bil izvršen drzen vlom v četrti deški ljudski šoli. Ko je prišel zjutraj šolski sluga Cirer pospravljati, je zagledal, da je vdrt v pisarno na ta način, da je vlomilec zrezal z nožem spodnji leseni okvir pri oknu ter se skozi odprlno spravil v pisarno. Z nožem je nato odprl vse predale ter dobesedno razmetel vse knjige in spise, tako da je bilo s tem posteljeno po vsem podu. Ni pa očividno našel nobenega plena, tudi se ni polastil pisalnega stroja in slugovega kolesa, ki je bilo v pisarni.

Iz pisarne se je vlomilec podal v drugo nadstropje in razred učitelja Cibica. Tam je razbil stekleno omaro, prebrskal vse skatlice, a je našel samo nekaj svančnikov in peres. Gotovo je iskal denar, ki ga pa v šoli ni bilo.

Policija je takoj uvedla natančno preiskavo ter je že fotografirala nekaj prstnih odtisov. Ni izključeno, da je prišel vlomilec v šolo sinoči, ko so imeli v telovadnici trening rokoborci Dekovskega športnega kluba in tedaj vrata niso bila zaprta.

Z zidarskega odra v globino

Maribor, 8. julija.

Včeraj proti večeru se je pripetila v Hutterjevi tovarni huda nesreča. 41letni zidar Rudolf Pogorelec, ki je zaposlen pri gradbeni tvrdki Kiffmann in je delal v Hutterjevi tovarni na zidarskem odru, je skoraj z življenjem plačal riziko dela. Naenkrat se je namreč oder, na katerem je stal, odtrgal in zgrmel z njim v globino. Pogorelec si je zlomil več reber ter dobil tudi hude notranje poškodbe.

Velik tabor JRZ v Mariboru

Maribor, 7. julija.

V prihodnjem mesecu, dne 9. avgusta bo imel Maribor veliko politično manifestacijo. Vršil se bo dopolnilo v Ljudskem vrtu tabor JRZ, na katerem se pričakuje rekordna udeležba mož in fantov iz Maribora ter obeh mariborskih okrajev. Danes se je vršila v Mariboru konferenca, katere so se udeležili predsedniki in podpredsedniki krajevnih organizacij JRZ. Predsedoval je predsednik JRZ za okraj desni breg Marko Kranjc, glavno poročilo pa je imel predsednik organizacije na levem bregu Franjo Zebot. Na konferenci se je razpravljalo o podrobnosti organizacije te velike prireditve.

Ženo je našel obešeno

Maribor, 7. julija.

V Zgornjem Radvanju se je pripetil danes zvečer tragičen dogodek, ki je pretresel celo vas. Ko se je nocoj povrnel k železniški službenec Smolej iz službe, je našel stanovanje zaprto. S težavo je prišel v notranjost, bilo pa je vse prazno. Klical je ženo, ki ga je sicer vedno čakala doma, nocoj pa ji ni bilo nikjer. Iskal je po stanovanju ter naposled našel v spalnici obešeno. Nesrečna žena je izvršila samomor zaradi bolezni, na kateri je trpela že več let, pomagati ji pa zdravniki niso mogli. Zapušča poleg moža še 6-letnega fantka.

Mesto ribe - otroško truplo

Maribor, 7. julija.

Nocoj proti večeru je ribaril pod Strmo ulico knjigovez Anton Arhar. Metal je trnek v vodo in naenkrat je obviselo nekaj težkega. Arhar je že pričakoval, da se je ujela velika riba, ko je osupel opazil, da visi na trnku trupelce novorojenčka. Še preden pa je zamogel nenavaden plen svojega trnka spraviti na obrežje, ga je deroča voda zopet odtrgala ter odnesla. Arhar se samo toliko spominja, da je bilo trupelce dobro razvito ter na vratu in glavi že izjedeno. Policija sedaj raziskuje to stvar, ker gre morda za skrivnostno detomor.

Jugoslavija : Bolgarlja 4 : 2

Sofija, 7. julija. M. Včeraj je bila v Sofiji nogometna tekma med jugoslovanskim nogometnim moštvom »Jugoslavija« in bolgarsko reprezentanco. Ta tekma se je končala z uspehom 4 : 2 za »Jugoslavijo«. Dva gola je zabil Lojantčič enega Šipatič, zadnji je pa padel iz meteža pred vrati.

Jugoslovani odstopili od „Tour de France“

Pariz, 8. julija. M. Včeraj se je pričelo znano kolesarsko tekmovanje »Tour de France«. Prva etapa je proga Pariz-Ciel in je dolga 258 km. Že takoj pri prvem tekmovanju je član jugoslovanske ekipe Abulnar padel v bližini saintgermainskega gozda. Pri padcu je polomil prednje kolo ter se tudi sam poškodoval. Radi te nesreče je jugoslovansko moštvo sklenilo, da odstopi od nadaljnega tekmovanja.

Ljubljana danes

Koledar

Sreda, 8. julija: Elizabeta.
Četrtek, 9. julija: Veronika.

Nočno službo imajo lekarne: mr. Sušnik, Marjini trg 5; mr. Kuralt Gosposvetska cesta 10 in mr. Bohinec ded., Rimska cesta 31.

Mizarski strokovni tečaj za kalkuciacijo. Zavod za pospeševanje obrta pri Zbornici za TOI v Ljubljani priredi za mizarske mojstre in pomočnike mizarski strokovni tečaj za kalkuciacijo, ki ga vodi prof. Janko Lenarčič. Tečaj se je začel dne 5. julija t. l. in bo trajal do 6. septembra t. l. in se bo vršil vsako nedeljo od 8—12 dopoldne. Kdor se želi naknadno še prijaviti za obisk tečaja, naj se javi v nedeljo, dne 12. julija t. l. pri vodji tečaja na Tehniški srednji šoli v Ljubljani, Askerčeva cesta (vhod čez dvorišče).

Prenos teniških tekem Nemčija-Jugoslavija iz Zagreba. Uprava radiofonske oddaje postaje v Ljubljani javlja cenj. radijskim naročnikom, da bo oddajala reportažo o teniških tekmah Nemčija-Jugoslavija v Zagrebu v slovenskem jeziku v dneh 10., 11. in 12. julija od 17 do 18 pop. Poročal bo g. Ernest Nagy, cand. iur.

Radio

Programi Radlo Ljubljana

Sreda, 8. julija: 12 Rapsodije (plošče) 12.45 Poročila, vreme 13. čas, program, obvestila 13.15 Vse mogoče, kar kdor hoče! (plošče po željah) 14 Vreme, borza 19. čas, vreme, poročila, spored, obvestila 19.30 Nac. ura: Upor Evrogena Kvaternika in Rada Čuljica v Rakovici 1. 1871 (dr. Čuljič iz Beograda) 19.50 Mladinska ura: a) Otroci otrokom 20.30 Prenos simfonije koncerta iz Rogoške Slatine, kapelnik: g. Anton Neffat 21. čas, vreme, poročila, spored 22.20 Za zabavo in odidi: Čitarski teo Vesna.

Drugi programi

Sreda, 8. julija: Belgrad 1.: 20. Humoristični čenopis 21. Prenos iz Ljubljane 22. Tamburice — Belgrad 11.: 20. Slavnost o Rahu — Zagreb: 20.30 Prenos iz Ljubljane 22.15 Plesna glasba — Dunaj: 20.30 Simfonični koncert 22.20 Radijski orkester 23.40 Plesna glasba — Budimpešta: 20.10 Igra 22.15 Operni orkester 23.20 Jazz — Trst-Milano: 17.15 Komorna glasba 20.40 Pestr glasba 21.50 Pihala 22.45 Plesna glasba — Rim-Bar: 17.15 Vokalni in instrumentalni koncert 20.40 Simfonični koncert 22. Malatestova komedija — Miantropi — Praga: 20.30 Zabavni koncert 20.50 Orgel 21.15 Koncert čestih filharmonija 22.15 Plošče — Varšava: 19. Lenczowskega koncerta 20.30 Plošče — Grimsing: 20. Plošče 21.05 Chopinove skladbe 21.35 Viola da gamba 22.30 Kamorni orkester 23. Plesna plošče — Vsa Nemčija: 20.15 Collegium musicum iz Heidelberga — Berlin: 21.05 Simfonični koncert — Königsberg-Köln: 21.05 Lohka glasba — Bratislava: 21.05 Narodna glasba — Strassbourg: 20.45 Simfonični koncert

Šoštanj

»Zvonček« je žel na Dobri uspeh. V soboto je gostoval šoštanjski mladinski zbor »Zvonček« v zdravilišči Dobrna. Moramo reči, da je Dobrna prekosila Šoštanj in pokazala več razumevanja in smisla za glasbeno umetnost. Vsaka podana skladba je bila deležna močnega aplavza. Zbor pa je navdušenje občinstva podžigalo, da je podajal program s sproščenostjo in sigurnostjo. Pevovodji g. Vrežju in vsem pevcem čestitamo k uspehu!

V juniju več... Poročali smo že, da so kadilci šoštanjskega okraja v maju pokadili 160.000 Din. Iz statistike za junij pa je razvidno, da je v tem mesecu vsota narasla na 15.000 Din. V občini Šmarino ob Paki so pokadili za 20.822 Din tobaka in za 40 Din papirja, v občini Šoštanj mesto za 60.395 Din tobaka in za 750 Din papirja, v občini Šoštanj okolica za 8975 Din tobaka in za 175 Din papirja, v občini Topolšica za 15.662 Din tobaka in za 250 Din papirja, v občini Ložnica za 9100 Din tobaka in za 150 Din papirja, v občini Velenje za 56.372 Din tobaka in za 925 Din papirja.

Umrli so v zadnjem času: Samaržija Dragutin, Darinka Pantič, Plešnik Alojz, Bojović Stanislava, Hribnik Franciška, Vera Martič, Robida Filip, Adaljevič Aleksander, Forstner Franc, Lonka Blagotinšek, Matošič Jožefa, Lukač Sveto, Rajšter Franc. — N. v m. p.

Gradnja ceste Šoštanj—St. Vid—Črna se sedaj po zagotovljenih denarnih sredstvih pospešeno nadaljuje pod tehničnim vodstvom g. Kalina od banke uprave. Popolnoma dograjenih je že nad 5 km. Zaposlenih je 160 delavcev.

Smrekovec vabi. Vedno bolj se čuti in vidi, kako zelo je bila potrebna postavitev koče na Smrekovcu. Poročila, ki jih o posetu prejema Šaleška podružnica SPD s Smrekovca, povedo, da obisk stalno narašča. Letos se za Smrekovec zanimalo celo letoviščarji in ostajajo na planotah Rome, Komna in drugih krajih dalj časa. V dnevi 18. in 19. julija priredijo Mislinska, Mežiška in Šaleška podružnica članske izlete na Smrekovec. Bog daj lepo vreme!

Divjaški napad na javni cesti

V nedeljo 5. t. m. okrog 13 je privozil na svojem dvokolesu 25letni vinčar Martin Zebec iz Brezovca pri Sv. Barbari v Halozah, namenjen v Ptuj po opravkih. Ko je Zebec ob navedeni uri privozil do sredine vasi Budina — 1 in pol km od Ptuja, sta mu prišla nasproti dva mlajša moška, ki sta ga ustavila, nato ga pograbila in ga vrgla v cestni jarek s kolesom vred. Pri padcu se je Zebec na obrazu precej hudo poškodoval, vendar se je še dvignil in hotel pobegniti. Surova napadalec pa eta itak že poškodovanega Zebca ponovno podrla na tla in ga na tleh ležečega obdelavala s čevlji in hodila po njem, tako da je obležal nezvesten. Ko sta videla, da leži njuna žrtev na tleh negibna, sta se podala v gostilno in naprej popivala. Okrog negibnega Zebca se je zbralo mnogo občinstva, ki je z ogorčenjem obsojalo ta zverinski napad. Na kraj dogodka je prihitela iz bližnjega Ptuja orožniška patrila pod vodstvom podnadarnika Antona Hribarja, ki se je takoj lotil z umetnim dihanjem nepremičnega Zebca in ga po dolgem trudu zbudil za kratek čas k zavesti, da ga je mogel zaslišati. Ubogo žrtev, ki ima razen poškodb na glavi še težke notranje poškodbe, so nemudoma spravili v bolnišnico v Ptuj. Orožniška patrila je takoj uvedla preiskavo in izsledila tudi suroveže napadalece. Obadva so orožniki aretirali in izročili okrajnemu sodišču v Ptuj. Sta to posestnika sinova Stefan Horvat iz Spuhlja in Franc Poštrak iz Budine. Prvo imenovan je znan pretepec in razgrajaj in je tudi že zaradi enakih deliktov predkaznovan. — Ta obžalovanja vredni dogodek je vzbudil ogorčenost med prebivalstvom, ker se kolesarji, kakor tudi pešci bojijo podati se na pot skozi Budino. Pripomniti je še potrebno, da tako napadalec napadenega, kakor poslednji prvih niso poznali in je ta čin smatrali tem bolj divjaški.

Dijaški dom v Ptuj

Z novim šolskim letom preide uprava dijaškega doma, ki jo je do sedaj vodila mestna občina po svojem kuratoriju, v roke oo. Minoritov v Ptuj,

Kopanje mestnih otrok na mestne stroške

Ljubljana, 8. julija.

Hvalevredna je skrb vseh javnih ustanov, da zlasti mladini omogočijo čim pogostejše kopanje pozimi in poleti. Tudi ljubljanska mestna uprava se je vedno zavedala, kako blagodejen vpliv ima voda na zdravje otrok in kako važno je, da se v njih vzbudi oster čut za snago.

Že l. 1927, v oktobru, pa je mestni fizik dr. Mavricij Rus opazil, da vsa Ljubljana ne premore javnega kopališča za šolsko mladino (tako kopališče ima samo šola na Prulah in šola pri Sv. Jakobu). Na Taboru pa je lepo, moderno in vsem higijeničnim zahtevam odgovarjajoče kopališče, ki ga je upravljalo takratno »Društvo za gradnjo in vzdrževanje Tabora«. Zato je predlagal, naj se mestna občina na nek način pogodi s tem društvom, da bo odprlo svoje kopališče za šolsko mladino. Takratni mestni gerent dr. Mencinger je predlog sprejel in 16. januarja 1928 je bila že sklenjena pogodba med tem društvom na Taboru in mestno občino, po kateri se mestni občini daje pravica do kopališča na Taboru za kopanje otrok iz mestnih šol. Mestna občina bi dala v ta namen vodo zastoj, kar je predstavljal v denarju približno 5000 Din na leto, in električni tok za celotno uporabo na Taboru, v denarju bi bilo to okrog 18.000 Din na leto. Otroci bi prispevali po 50 par za enkratno kopanje na štirinajst dni, kar bi po računu takratne mestne uprave zneslo okrog 22.000 Din na leto. Celotni stroški za to kopanje pa so bili preračunani na 66.000 Din in ostanek v znesku 21.000 Din bi mestna občina plačala v gotovini. Tako je bilo torej vse lepo urejeno, da se bodo otroci kopali, mestna občina bo dajala vodo in elektriko in še v denarju, kolikor bodo prispevki otrok premajhni. Šolska upraviteljstva so napravila razpored, da bi se vsi lepo izvrstili, v ponedeljkih, četrkih in petkih popoldne. Pa je bil

že začetek slab. Otroci se kopališča niso bogve kaj posluževali in mesto pričakovanih 22.000 Din je njihov prispevek od enkratnega kopanja po 50 par znašal l. 1928 samo 193 Din, l. 1929 pa 43.50 Din, potem je pa še to prenehalo, na kopanje se je pozabilo. Društvo za zgradbo in vzdrževanje Tabora je mogoče slutilo, da je nerodno in z ozirom na finančni uspeh tudi zelo dvomljivo, ako bi moralo samo skrbeti za to, da bi se kopalo čim več otrok in da bi vsak v resnici plačal 50 par za kopanje in da bi tako vse leto nabiralo pričakovanih 22.000 Din, zato je tri dni po sklenitvi prve pogodbe, t. j. 19. januarja 1928, poslalo mestno načelstvo, naj se izpremeni na ta način, da bo mestna občina sama plačevala letno tudi ta znesek 22.000 Din in naj potem sama skrbi, da ga bo potom šolskih upraviteljev dobila od otrok nazaj. (Obe pogodbeni stranki sta računali z nekaj nad 2000 šolskimi otroci, ki pridejo za kopanje v poštve.) Obenem je društvo predlagalo, da takso za pogodbo v znesku 3250 Din plača mestna občina. Takratna mestna uprava je oba pogoja sprejela in tako je vse to otroško kopanje, ki so se ga pa otroci v letih 1928 in 1929 posluževali samo za vzorec, potem pa sploh ne, padlo na breme mestne občine in še danes ta že zdavnaj mrtva pogodba obremenjuje blagajno bele Ljubljane za 66.000 Din na leto. Od leta 1928 naprej pa otroke pozimi umivajo matere doma, poleti gredo pa na Ljubljano in na Savo.

Pogodbo je mogoče odpovedati samo 6 mesecev pred koncem šolskega leta. Sedanja mestna uprava pa je izvedela za njo šele ob sestavljanju letošnjega proračuna, t. j. proti koncu februarja, in je ni mogla pravočasno odpovedati, da bi bila vsaj s koncem letošnjega šolskega leta razveljavljena. Ako se ne najde primerna rešitev, da se pogodba prekine, bo tudi v šolskem letu 1936-37 šlo za to suho kopanje iz mestne blagajne 66.000 dinarjev.

Roparji, pretepači, požigalci na zatožni klopi

Roparski napad

Celje, 7. julija.

Pred malim senatom se je zagovarjal danes 27letni delavec Pogorevčnik Fortunat iz Šmarina pri Slovenjgradcu. Obtožen je bil roparskega napada, ki ga je izvršil dne 26. aprila zvečer nad mlinarjem Lovrencem Onukom iz Tomaške vasi. Omenjenega dne zvečer je prišel mlinar Lovrenc Onuk iz Tomaške vasi v Kremžarjevo gostilno v Šmarinem pri Slovenjgradcu. V gostilni se je nahajal obdolženec, ki ga je poznal Onuk le naziv. Pogorevčnik je prisel na Onuka in ga pregovoril, da je dal za pol litra vina. Obdolženec je bil napram Onuku zelo priazen in sta končno pila tudi bratovščino. Onuk, ki je bil že nekoliko vinjen, je plačal zapilek z drobižem, katerega je imel v desnem hlačnem žepu za okrog 140 Din, dočim je imel v levem hlačnem žepu 4 kovance po 50 Din. Ko je Pogorevčnik odšel na stranišče, se je Onuk napolnil proti domu. Nato se je vrnil Pogorevčnik, opazil, da Onuka ni več v gostilni in se podal za njim. Ko je bil Onuk že kakih 10 do 15 minut oddaljen od Kremžarjeve gostilne in je stopal po banovinski cesti, se je izza ceste dvignil možki, v katerem je Onuk spoznal Pogorevčnika. Pogorevčnik je napadel Onuka in začel udarjati po njegovi glavi z nekim lesenim predmetom. Onuk se je zgrudil omamljen in obli s krvjo. Pogorevčnik je na tleh ležečemu Onuku odtrgal s telovnika srebrno verigo, mu vzel iz žepa orožje in prisvojil njegov klobuk, vzel mu je pa nato še iz levega hlačnega žepa 4 kovance po 50 Din. Iskal je denar tudi v telovniku, vendar ga ni našel, ker je imel Onuk 4 banke po 1000 Din skrite v notranjem žepu telovnika. Nato je Pogorevčnik zakopal Onuka v obcestni jarek, kjer so ga našli drugo jutro mimoidoči. — Poleg tega je bil Pogorevčnik obtožen še dveh dejanj: dne 26. maja letos je vzel v Zg. Razborju Alojziji Malijevi žepni nož, istočasno pa je naročil v gostilni Josipa Malija 2 l vina in jajčnic, ne da bi kaj plačal. Zaradi vseh teh kaznivih dejanj je bil Pogorevčnik obsojen na 3 leta in 1 mesec robj.

Pri regulaciji Savinje

Na zatožni klopi se je zagovarjal delce 39letni zidar Brečko Franc iz Lahovega grabna zaradi prekorčenja silobrana. Dne 11. avgusta 1935 so delavci, zaposleni pri regulaciji Savinje v Tremerju, večerjali pred Dečkovo kantino. Po

večerji je skupina delavcev, v kateri se je nahajal tudi Franc Dobrajc, naročila liter vina. K skupini je tedaj pristopil delavec Rudolf Gaber in izjavil, da je videl, kako je Dečko vli v vino dva kozarca jabolčnika. Delavci so se nato razburili in pozvali Dečka na odgovor. V spor se je vmešal tudi današnji obdolženec Brečko, ki je sedel za drugo mizo in se zavzel za Dečka. Tedaj je stopil k Brečku Dobrajc in ga udaril 2 do 3 krat z laho po glavi, nakar je Brečko izvelkeč žepni nož, vrezal Dobrajca v desno temo, mu prizadel 8 cm dolgo, do kosi segajočo vrezino od desnega ušesa proti desnemu očesu. Pri tem mu je precezel senčno žilo in dvigalne mišice desne gornje veke. Posledica poškodbe je, da ima Dobrajc mrtvo desno oko. Pri današnji razpravi je bil Brečko zaradi prekoračenega silobrana obsojen na 3 mesece strogega zapor, poleg tega mora plačati Dobrajcu še 2000 Din odškodnine.

Požigalca na zatožni klopi

Kot zadnja sta se zagovarjala danes pred malim senatom 35letni delavec Šturbej Franc iz Trške gorice pri Rogatcu in 27letna kuharica Novak Lucija iz Krapine, prvi zaradi zločina požiga, druga, ker ga je zapeljala k požigu.

V noči na 31. maja letos je pogorela stara koča v Zahrenbercu, last Novak Lucije. Drugi dan je Alojz Gajšek javil okrajnemu požar in trdil, da mora sedaj dobiti zavarovalnino, ker je kupil hišo in posestvo od Novak Lucije za 3000 Din, kateri je že plačal na račun 750 Din. Ker se je zdelo to orožnikom sumljivo, so ga pridržali in izročili v zapore okrajnega sodišča v Rogatcu. Gajšek je krivdo odločno zanimal in izjavil, da je morda Avgust Bele izvedel od Jožeta Skrabla, da je baje Novakova nekoga pisмено zavajala k požigu in ker je Šturbej v višenosti izblebel, da se gre k Egarterju oziroma k Sv. Florijanu pogajat zaradi te koče, so orožniki prejeli tudi Šturberja, ki je priznal, da je zažgal kočo na ta način, da je kupil svečo, spravil na podstrežje kup slame, v sredo slame pa postavil prižgano svečo. To je storil na prigovarjanje Novak Lucije, ki mu je obljubila 100 Din nagrade. Novakova je svojo krivdo najprej tajila, nato priznala, pri današnji razpravi pa zopet tajila. Koča je bila leta 1931 zavarovana pri Jugoslaviji za 5000 Din. Obsojena sta bila danes oba, in sicer Šturbej na 4 mesece in Novak Lucija na 3 mesece strogega zapor.

Rudarji v Hrastniku stavkajo

Hrastnik, 8. julija.

V zadnjem času so rudarske stavke nekoliko ponehale, ker je bilo vsaj v mejah najskrajnejše možnosti ugodeno delavcem. Toda ta kratka doba v kateri ni bilo stavk, je kaj hitro potekla, vsaj tako kažejo dogodki v Hrastniku. Včeraj 7. julija je nenačoma stopilo v stavko vse delavstvo v tem obratu. Delo je prenehalo ob pol 1 popoldne. Večje število rudarjev namreč ni dobilo niti minimalne mezde, ob kateri so že sicer morale stradati številne rudarske družine, rudarji pa so za ta malenkostni denar nosili svoje življenjske moči dan za

Številne žrtve nesreč in napadov

Celje, 7. julija.

V celjsko bolnišnico je bilo zadnja dva dni pripeljanih večje število žrtev nesreč in napadov, od katerih so nekatere težjega značaja. V Sp. Rojaj pri Sv. Petru v Savinjski dolini je padla 15 letna rejenka Mastnak Ana z voza, ko so nakladali seno in si je zlomila levo roko. Ko je gnil 61 letni posestnik Ivan Zelan iz Dobrovelj napajat živino, je ena izmed krav potegnila za vrvo, na katero je bila privezana in ki jo je držal v roki Zelan; sunek je bil tako močan, da je odrgalo Zelanu palec na desni roki. — V ponedeljek zvečer je bil prepeljan v celjsko bolnišnico z avtomobilom celjske rešilne postaje 32letni šofer Viktor Svoboda iz Zagreba, ki je po

dnem v rudniške rove. Ker je stavka precej močno zadela rudniško podjetje in se je bati, da bo delo za dalj časa počivalo, so se takoj pričela pogajanja med delavci in podjetjem. Rudarski zapuinki so že po kakih uri stavke posredovali pri vodstvu podjetja in prosili, naj se čimprej izplačajo zaslužene mezde in da bodo, čim se to zgodi, takoj odšli na delo. Ker se pa vodstvo podjetja ni hotelo vdati, so delavci vztrajali pri svoji zahtevi in niso hoteli na delo. Upamo, da bo ta spor med delavci in podjetjem čimprej končan in da bodo delavci dobili vsaj one plače, s katerimi bi mogli vsaj skromno, človeku dostojno živeti.

stal žrtev avtomobilske katastrofe pri Rogški Slatini, ko je tovorni avto, ki ga je šofiral Svoboda zavozil v osebni vlak, ki je vozil iz Rogške Slatine proti Rogatcu. Pri karambolu sta bila dva sopotnika in sicer mesar Josip Hauc iz Zagreba in neki drugi možki, ki je stopil na avtomobil v Rogatcu, ker je zamudil vlak, mrtva, medtem ko je šoferja vrglo iz avtomobila in je dobil težje poškodbe na glavi, rebrih in desni nogi. Šofer se počuti za enkrat dobro in ni nevarnosti za njegovo življenje, seveda če ne bodo nastopile kakšne komplikacije. — 26 letnemu trgovskemu pomočniku Sodu Vinku iz Bukovžlaka je v ponedeljek vrgla neka gospa v glavo tintnik in ga precej poškodovala. — Lebič Franc, 32 letni delavec s Pepelnega je padel pri delu z lestve in si zlomil levo nogo. — Kozovince Jurija, 25 letnega posest. sina z Rečice, občina Sv. Kristof, je v nedeljo pri pretepu na gasilski veselici v Rečici zabodel po pomoti brat Konrad, ko je hotel zabosti drugega, z nožem v prsa. — Grajšlja Antona, 27 letnega dninarja iz Grušč, občina Dramlje, sta dne 3. julija popoldne napadla na cesti dva moška in ga pretepla. Grajšelj ima poškodbe na glavi. — Čmaku Ivanu, 40 letnemu tesarju, je pri delu padla deska na nogo in mu jo poškodovala. — Čepuš Ivan, 16 letni ključavničarski vajenec iz Debra si je pri nalaganju železniških drogov zlomil desno nogo. Ko je 30 letni delavec Busar Jakob iz Sv. Jurja ob južni železnici popravljal transmisijo, ga je ista

Maribor

Mariborski sabljaški klub priredi drevi v spodnji kazinski dvorani družabni večer, na katerem bo izročil diplomi častnega članstva ravmatelju Krejčiju in podpolkovniku Rajznerju. V okviru večera je tudi nastop najboljših mariborskih sabljačev. Obleka promenadna, vstopnine ni.

Za mednarodno ciljno vožnjo kolesarjev v Berlin na Olimpijado je prejel mariborski turing-klub kontrolne izkaznice nemške kolesarske zveze, ki se dobe v Mariboru za 1 marko.

Uradne ure »Putnika« so do nadaljnjega od pol 8 do 12 ter od 15 do pol 19.

Iz otroške počitniške kolonije na Pohorju. Deca iz I. skupine, ki je bila pretekli mesec v Počitniškem domu kraljice Marije pri Sv. Martinu na Pohorju, se vrača domov v soboto 11. t. m. ter pride na glavni kolodvor z vlakom ob 11.14. Starši naj čakajo otroke na kolodvoru. — II. kolonija odide na Pohorje v nedeljo 12. t. m. ob 15 z avtobusom izpred banovinskega dečjega doma. Priljago otrok je treba spraviti že v soboto 11. t. m. v Zdravstveni dom. Otroci naj pridejo v soboto ob 9 tudi k zdravniški preiskavi v Zdravstveni dom v Koroševi ulici 3.

Jugoslavija in Davisov pokal

Srečanje Jugoslavije in Nemčije v finalu evropskega pasa za Davisov pokal, je predmet največjega zanimanja vseh prištejev tenisa. Vsi inozemski listi pišejo z ozirom na ta finale zelo simpatično o jugoslovanskih zaslonikih, ki igrajo zato dragoceno trofejo, vendar mislijo, da je Nemčija preveč trd oreh za naše igralce, češ, da nimajo še dovolj potrebne rutine za tako težko tekmo. Nemški igralci, ki bodo prišli danes v Zagreb, prihajajo z veliko samozvestjo in s trdnim upanjem, da bodo zmagali. Nekoliko neprijetno jih je dirnila nesreča, ki jo je imel njihov najboljši igralec Gottfried von Cramm v Wimbledonu in si pri tem precej pretresel živce tako, da ne bo popolnoma »fita« ko bo sedaj v Zagrebu.

Zanimanje je zlasti v Zagrebu, kakor tudi v drugih krajih Jugoslavije, za to finalno srečanje velikansko. V Zagrebu so postavili nov stadion, ki sprejme lahko 6000 gledalcev. Tudi vse vstopnice so bile prodane že v predprodaji.

V teh dneh, ko s tako napetostjo pričakujemo to veliko srečanje Nemčije in Jugoslavije, bo prav gotovo zanimivo, da pogledamo malo nazaj v zgodovino, kako je igrala Jugoslavija za Davisov pokal in kakšen napredek beležimo pri nas v teniškem športu.

Jugoslovanska teniška zveza se je odločila šele pred desetimi leti, torej leta 1926, da prijavi svoje zastopstvo za tekmovanja za Davisov pokal. Jugoslavija je torej nastopila prvič šele leta 1927 in je imela za svojega prvega nasprotnika Indijo, zmagovalka nad Španijo. Našo reprezentanco so tvorili: Dun Gjorski, Balas, Wuerth in Popović. Prva tekma je bila odigrana v Zagrebu in je Jugoslavija izgubila 3:0. Ostali dve tekmi radi dežja sploh nista bili odigrani. Leta 1928 je bil naš nasprotnik Finska, ki je igrala tudi v Zagrebu. Tudi ta rezultat je značil za nas poraz. Jugoslavija je izgubila 4:1. Edino in prvo točko za Davisov pokal je pridobil naš tedanji najboljši teniški igralec Franjo Schaffer, ki je premagal Grotenfelda. Leta 1929 smo morali polovati v Grčijo, kjer smo v Atenah izgubili zopet 4:1. Častno točko je pridobil Fridrich Kreško, dočim je Schaffer izgubil obe igri.

Leta 1930 pomeni za nas prvi podvig v teniškem športu in obenem tudi prvi večji uspeh. V Belgradu smo premagali Švede s sijajnim rezultatom 5:0. Naša zmagovalna reprezentanca je bila sestavljena iz Schafferja in Fridricha, dočim je v dvojicah igral Schaffer in Radović. V naslednjem kolu je bil naš nasprotnik Španija, ki je premagala Belgijo s 4:1. Proti tako odličnemu moštvu ni bilo pričakovati, da bi uspeli. Takrat je tudi prvič igral v naši reprezentanci Franjo Kukuljevič, ki je že takrat pokazal, da je igralec visokih kvalitit in da se bo razvil v sijajnega igralca za igre v dvojce. Proti Španiji smo izgubili z 4:1. Edino točko je dobil Schaffer.

Naslednje leto je bil naš nasprotnik Japonska. Ta daljnji nasprotnik je porazil našo reprezentanco z visokim številom. Rezultat se je glasil 5:0. Leta 1932 smo bili prosti v prvem kolu, v drugem kolu pa smo izgubili proti Dancem 4:1. Edino točko je tedaj priboril Franjo Kukuljevič.

Najznačilnejše je bilo za nas leto 1933. Takrat sta prvič nastopila v našem moštvu Pallada in Punčec. Naš tedanji nasprotnik je bila Italija, katere igralci so se nahajali v sijajni formi. Proti takemu nasprotniku nismo mogli uspeti. Vendar pa je bil odpor, ki sta ga tedaj nudila novince Pallada in Punčec, občudovanja vreden. V Firenzi smo izgubili 4:1. Točko smo dobili v igri v dvojce, kjer sta igrala Kukuljevič in Punčec.

Letega leta je bil tudi izpremenjen način igranja za Davisov pokal. One štiri države, ki se placirajo v finale, igrajo v finalih prihodnje leto, dočim morajo vse druge države igrati zopet v predtekmovalnih.

V letu 1934 smo prišli v drugem kolu do Madjarske. Prvi nasprotnik je bil Španija, ki pa ni nastopila. Madjare smo tepili z 3:2. S tem se je Jugoslavija plasirala tudi za prihodnje leto. Leta 1935, ki nam je še v močnem spominu, nam je prineslo poraz od Čehoslovakov. Zmagali so 4:1. Čeprav je bil rezultat precej visok, je bila borba izredno ogorčena in je imela še mnogo neljubih posledic.

Letošnje leto pa je naša reprezentanca presemetila ves teniški svet in vsi poznavalci hvalijo naš velik napredek in mu prerokujejo še mnogo bodočnosti. Ne moremo upati, da bi se naša reprezentanca mogla priklopiti do Wimbledonu, vendar smemo upati na časten rezultat, saj so nam naši igralci s svojimi dosedanjimi zmagami največji porok za to.

udarila in mu zlomila desno roko. — V nedeljo je pri Sv. Emi neki možki zaradi nekega dekleta zabodel z nožem v levo rame 24 letnega hlapca Bega Alojzija s Pristave.

Popraveki Včeraj smo poročali med celjskimi novicami o pretepu, ki je bil v soboto v Lebičevi gostilni v Gaberju. Na željo g. Lebiča popravljamo vest, ki smo jo dobili iz uradnega vira v toliko, da se pretep ni vršil v njegovi gostilni, temveč kakor je nam izjavil g. Lebič v vinotoku g. Adele Dečkove na njenem vrtu. Gre za delavca Antona Rupnika, ki je vrezal z nožem v levo roko svojega tovariša, 54 letnega delavca Polmarja Josipa. — Drugi slučaj, ki ga je zakrivil isti Anton Rupnik, se je pa po izjavi, ki nam jo je dal g. Lebič dogodil na cesti. Poročali smo tudi o tem slučaju. Toliko, ker nečemo delati nikomur krivice.

Naročajte in širite „Slovenski dom“!

Nemirni, a lepi Madrid

Če vzamemo, da je Madrid središče Španije, lahko rečemo, da je Puerta del Sol, ki leži na sredi Madrida obenem tudi ona točka, okoli katere se prav za prav vrti vse špansko življenje. Kakor žarki potekajo od tod široke ceste na vse strani. Na teh cestah tako rekoč diha vse špansko gospodarsko in politično življenje. Madrid ni tako zaostalo mesto, da ne bi bilo tam tudi modernih nebotičnikov. Kar cela mestna četrt jih je. Okrog in okrog drugega znamenitega trga, imenovanega Plaza Mayor, nasproti nekdanjemu kraljevemu dvorcu, se vzdiguje 44 kolosalnih kipov španskih vladarjev. Tu vidiš tako rekoč vso zgodovino do davnih dob nazaj.

Direndaj po ulicah

Največ hrupa je prav gotovo v središču mesta, na trgu Puerta del Sol. Tu se vidi nekako južnjaško veselje nad hrupom. Tudi kadar v Madridu ni kakšnih demonstracij ali stavk — tudi to se zgodi v tem nemirnem mestu — je hrupa in vrvenja toliko, da si mora človek, ki ni navajen na ta dirindaj, skoro mašiti ušesa. Hupe motornih vozil, pisk, žvižg, ropot cestne železnice, glas avtomobilskih zavore, hrup ljudstva, vse to se meša v nekaj, kar bi vse prej imenovali, kakor pa blagozvočje. V Madridu ima človek vtis, da šofer sploh na umakne roke od hupe. Nekateri avtomobili imajo tudi kazalec smeri, toda izgleda, kakor da se jih je prepovedalo posluževati. Pravila, ki veljajo za varen promet so kakor podrejena volji posameznikov. Najhitreje pride iz gneče oni, ki zna najhitreje in najbrezobzirneje voziti, ne pa oni, ki bi po pravilih smel. Da se pripeti tako malo prometnih nesreč, je za podeželske ljudi in za malomeščane skoraj nerazumljivo. Tudi pešci imajo prav posebej pojmi o tem, kako morajo hoditi po cestah. Le sreča je, da se v Madridu tako malo ljudi vozi s kolesi. Ravno tako presenetljiva kakor tehnika vožarjenja je tudi umetnost v zaviranju njihovih vozil. Na 5 cm točno ti ustavi madridski šofer svoj avtomobil iz največje brzine, tik predno bi se utegnila dogoditi nesreča. Za tako vožnjo se vsekakor pripisujejo dobri živci in prisotnost duha.

Svojevrsne Španjolke

Kakor je Madrid sam, vsaj po znamenitih zgradbah, s katerimi je kar posejan, tako je težko reči tudi o njegovem ženskem svetu kaj drugega. Njihovo življenje poteka v čisto drugem ozračju, kakor pa n. pr. pri nas, ali pa tudi kje drugod. Španka je tudi danes predvsem žena in samo žena. Njen delokrog je omejen na najožji svet. Da bi bila tovarišica svojemu možu, te visoke naloge ne pozna in je tudi ne more razumeti. Odtod izhaja tudi nezadovoljstvo v zakonu, če se Španka poroči s kakšnim inozemcem. Med obema zazija prepad, ki napravi oba nesrečna, nihče od njih

pa ne nosi krivde za to. Na drugi strani pa je tudi to res, da se prav tako, kakor se ne more Španec navaditi tujega življenja drugod, tudi ne more zvesti tujec na Španskem.

Kavarne - opravičilo za kramljanje

Špansko življenje potrebuje javnosti. Kakor privatno poteka za spuščeni zavesami oken, tako je na drugi strani neprisliljeno javno življenje, ki ga prav za prav žive samo moški. Kavarne, ki postavljajo svoje mize najraje kar ob najprometnejših ulicah, so one magnetne privlačne točke za vsakega Madridčana, če je željan zabave, okrepčila ali pa gola politiziranja. Močna črna kava ali čaša piva daje opravičilo, zakaj se ves ta svet tu tako rad zbira. Kar celi trgi so takorekoč ograjeni od samih kavarn, ob njih pa je vsak dan od 12. do 2. popoldne promenada. Najlepše ženske iz Madrida si tu napovedujejo sestanke. Njihovi klasični obrazi, na katerih ne more pravega izraza skriti se tako močna šminka, izdajajo nek poseben tip ljudi, ki ga stoletja niso prav nič izpremenili. Črni lasje, okoli katerih plapolala lahka tančica, se prilagajajo nad vse pravilno. Svetli lasje te mobrazom ne bi pristojali. Vsemogoče dišave iz daljne Arabije in vsega orienta se mešajo v bajno dehtečih oblačkih nad tem živahnim vrvenjem.

Opoldanska promenada

»Prado«, zakladnica večne lepote

Malo vstran od tod skriva Madrid največji svoj zaklad, za katerega ves ostali svet zavida Španijo. To je Narodni muzej, imenovan Prado. V njem lahko vidiš slike najslavnejših španskih, italijanskih, nizozemskih in drugih umetnikov. Ni mogoče najti toliko pohvalnih izrazov, kakor jih ta zakladnica večne lepote zasluži.

Vojski poveljujejo politiki

Najglavnejši posel, s katerim se peča Španec, je politika, ali bolje rečeno politiziranje. Vse vodilne osebnosti v Španiji danes zaskrbljeno gledajo v bodočnost in na nastale socialne razlike med svojim narodom. Politika Azano sicer smatrajo za človeka, ki v vsej tej politični zmešnjavi more napraviti red, toda to bi se zgodilo le tedaj, ko bi z mirnim srcem lahko rekel, da ima za seboj zdravo vojaško silo. Te pa še dolgo nima. Toliko omenjena civilna garda je prav za prav edina četa, o kateri se lahko reče, da je v svojem jedru zdrava in zanesljiva. Vse vojaštvo stoji nekako pod pritiskom leve, ravno tako tudi policija. Razne zveze, kakor Zveza nacionalnih delavcev terorizirajo na nedopoveljiv način vse javno življenje. Po ulicah so nalepljeni lepaki, v katerih se za-

Solčni trg v Madridu

hleva, da se mora spraviti za zapahe poleg fašista Primo de Rivera tudi Gil Robles.

Moskva krmari

Vsak dober Španec gotovo večkrat misli o tem, če se bodo morda le uresničile Trockijeve besede nad Španijo, ki pravijo, da je Španija za Rusijo najpripravnější in najbolj zrela dežela za boljševistično revolucijo. Dosežaj še manjka levičarsko usmerjenim radikalom, ki streme za tako revolucijo, enotnosti. Španec se nikakor ne more zvesti v to, da bi se organiziral in skupaj korakal. Vendar pa je opaziti, da se komunisti nevarno množe in da je njihova stranka vedno močnejša. Pred vsem so že močni v Asturiji, v baskijskih provincijah in celo v Madridu samem. V ljudski fronti so mu podali že roko tudi revolucionarni socialisti. Moskva je že naslonila svojo roko na krmilo. Če se ji posreči Španijo zvesti v boljševistični vrtinec, to vprašanje je zaenkrat še odprto. Odgovor pa dobi lahko vsak čas.

Sorodniki rešujejo hotele

Da pravilno pogledamo v španski svet, bo morda zadostovalo samo nekaj primerov: V nekem hotelu so bili pred kratkim odpuščeni vsi uslužbenci, in sicer radi tega, ker se niso hoteli vpisati v neko stranko. Lastnik hotela se je moral ukloniti temu pristanku in je najel druge. Po dolgih mesecih pa, ko so se odpuščeni uslužbenci res vpisali v dotično stranko, je ta stranka zahtevala, da jih nekdanji njihov šef vzame nazaj v službo. Pa ne samo to. Celotno to je zahtevala stranka, da jim mora tudi za ves oni čas, ko niso bili v službi, dati plačo. Hotelir se je temu jasno moral upreti. Prav gotovo bi mu bili razbili hotel, če ne bi imel toliko dobrih sorodnikov, ki jih je mobiliziral, da so se zanj potegnili.

Bikoborci v zaporu

Drugi primer je tale: 15. maja, na dan sv. Izidorja bi morala biti na areni, kjer se vrše borbe z bikami, velika prireditev. Poleg domačih znanih bikoborcev naj bi se boril tudi neki Mehikanec, kljub temu, da v Mehiki nikdar ni smel nastopiti v taki borbi kak Španec. Madridski matadorji so se temu upirali, toda niso dosegli ničesar. Stopili so v stavko in niso hoteli v areno. Policija pa je dobila strog nalog, da vse te upornike, čeprav je njihova slava od bikoborščila po vsej Španiji, aretirajo.

„Topel“ sprejem športnikov

Pa še to: Napovedana je bila nogometna tekma med špansko reprezentanco in nekim inozemskim moštvom. Dolgo se je zdelo, da se ta tekma zaradi ščunjanja levičarsko usmerjenih ljudi sploh ne bo mogla začeti. V gostih vrstah so stražniki stali okoli igrišča. Gostje so nastopili in tedaj bi marsikateremu inozemcu postalo mučno, če pa to ne, si vsaj ne bi znal razložiti tega »toplega« sprejema, ko je občinstvo začelo kar na lepem zvižgati. Že to jim ni bilo všeč, da so gostje pozdravili svoje nogometne tovariše — Špance v svojem jeziku. Obrnilo pa se je kmalu drugače: polagoma je ponehal vihar zvižg, igra se je pričela. Oni pa, ki so znali ločiti politiko od športa — posta-

jalo jih je počasi vedno več takih na igrišču — so gostom ob vsaki lepi potezi celo viharno ploskali. Tak je Španec! Naenkrat se mu zazdi nekaj neobhodno potrebnega, kar mora izvršiti, čež nekaj minut je že drugačnim misli, potem pa ga pripravi do tega, da bo »marširal«...

Oceanska vožnja

Nemški Zeppelin preletijo progo Frankfurt-Newyork v treh dneh. Veliki parniki: »Normandie«, »Queen Mary« in drugi potrebujejo za isto pot štiri dni in nekoliko ur. Razlika je neznatna. Razen tega so parniki neprimerno udobnejši in tudi bolj poceni. Zaradi tega je težko pričakovati, da bi izpodrinili zrakoplove ostale tekmece. Samo Japonci so naročili na Nemškem tri Zeppeline za progo Tokio-Filipini-S. Francisco. Ameriška družba »Panamerican Airways« s tedensko zvezo Newyork-Kopenhagen preko Grenlandije in Islandije daje prednost velikim letalom Sikorskega. Tudi Angleži poskušajo s Shortovimi hidroplani in Mayotovimi »sestavljenimi letalom«: veliki dvokrovnik se dviga v zrak z drugim malim izredno hitrim letalom, ki se odklopi v zadostni višini in samostojno nadaljuje oceansko vožnjo. Francozi pripravljajo velikansko 25 tonsko letalo, ki bo nosilo en tisoč kg pošte, štiri potnike in razvijalo nad 250 km brzine na uro. Vožnja Brest-Boston bo trajala samo 20 ur. Redni promet bo pričel pomladi leta 1937. Kakor izgleda, bodo podlegli zrakoplovi v oceanskem prometu težim od zraka in hitrejšim letalom.

Umirajoči škot pokliče k sebi sina in mu reče: »Sinko, tu imaš mojo najdragocenejšo zapuščino«. Pri teh besedah potegne izpod vzgljavia večji zavoj. »Vidiš, tu notri so vsi odkupni znaki pouličnega zbiranja zadnjih let. Zdaj pojdi mirne duše na ulico, kajti niti pare ti ne bo treba dajati v dobrodelne namene.«

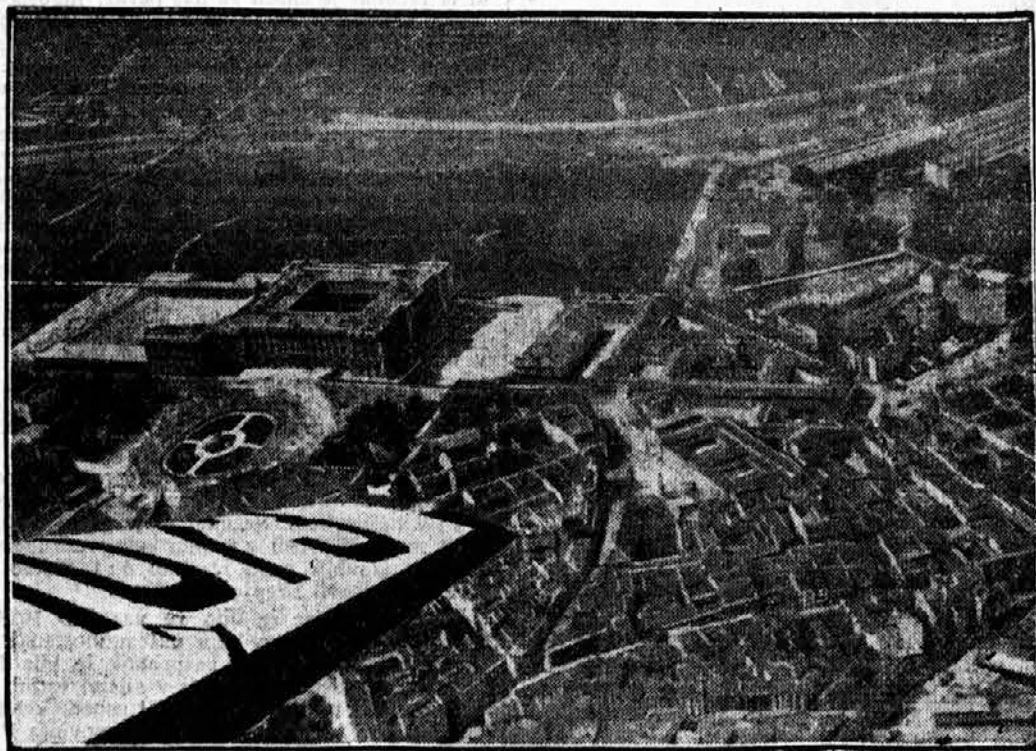
Foto amaterji pozor!

Nudimo Vam po najnižji ceni popolnoma nove krasne foto albume, foto oglične, navadne albume za razglednice ter spominske knjige.

Bogata zaloga Konkurenčne cene

Prodajalna H. Ničman

Ljubljana. Kopitarjeva ulica št. 2

Madrid z letala

Življenje in trpljenje v najstrašnejši vojski sveta

Zakleta legija

59

Bili smo tako zmedeni in obupani, da smo skušali te neumne privide spremeniti v resnico. Skozi odprto celico sem začel metati prižgane cigarete na leseni krov, ker sem upal, da bom tako povzročil požar. Že to dejstvo samo dovolj priča o našem obupu.

Nekega dne se nam bi bilo to skoraj posrečilo. V ladijskem trupu je izbruhnil požar, katerega so k sreči takoj pogasili.

Ko smo dospeli v Marseille, so nas takoj poslali na trdnjavo Saint Nicolas, kjer smo preživeli dva tedna. Od tam so nas pa odpravili v vojni zapor v Albervilleu v Savoiji.

Tu so izginili zadnji sledovi našega vojaškega življenja. Vzeli so nam uniforme in nam dali grde temnorjave bluze in hlače iste barve. Namesto čevljev smo dobili lesene opanke. Obrili so nam glavo, nam vzeli prstne odtise ter nas premerili.

Potem pa se je začelo enolično življenje, na katero smo bili obsojeni za leta in leta.

V glavnem je ves režim tam bil znosen.

Hrana ni bila ne dobra, ne slaba, stanovanje pa čisto in brez golazni. Ječa je bila urejena v nekem bivšem samostanu. Zvon, ki nas je budil zdaj ob pol 6 zjutraj, je svoje dni klical menihe k molitvi. Ob 6 smo dobili juho s čebulo, ob pol 7 pa so nas odpeljali v delavnice v gornjem nadstropju.

Delali smo uniforme za vojsko. Ko smo jih dobili mi v roke, so bile že izgotovljene. Mi smo jih morali samo še dovršiti, prišiti gumbe itd. Jaz nisem nikdar znal sukati igle. V legiji sem zmeraj prosil Budneya, naj mi prišije gumbe.

Po pravilu mora vsak kaznenec dnevno dovršiti troje hlač, toda meni se ni nikdar posrečilo, da bi to naredil. Toda vendar sem imel srečo in sem se kljub temu, da nisem dela izvršil, izmaknil številnim kaznim zaradi nepokorščine.

Korzikanec, ki je delal poleg mene, se je v tem poslu izvežbal tako, da je bil večš kakor pravi krojač. Vršil je dnevno delo, kakor za šalo. Jaz sem pa od svojih domačih dobival denarja. Nekaj cigaret, nekaj britvic, nekaj vina, kadar se je podalo, pa je moj Korzikanec budno pazil, da je bilo moje dnevno delo izvršeno. Ječa je bila izključno vojaški zapor. Tu ni bilo nobenih kaznivcev, ki bi se bili pregrešili proti civilnemu kazenskemu zakoniku.

Toda med vojak, ki so bili obsojeni zaradi nepokorščine, je bilo vendar veliko izvržka, veliko apašev, zavestnih upornikov in anarhistov.

V ječi smo praznovali angleško soboto. Delo je počivalo od sobote zvečer in vso nedeljo. V soboto popoldne smo se kopali. Lahko smo pisali, kolikor smo hoteli, vsakdo je imel na mesec dve pismi zastoj. To za vso Francijo.

Redno sem pisal očetu in materi. Oče me je v vsakem pismu prepričeval, da so storili vse, kar je mogoče. Obrnil se je na nekega odvetnika v Parizu, ki si bo prizadeval, da bo francoska vlada ublažila mojo kazen.

Uril sem se v tem, da bi bil čim bolj potrpežljiv. Vsako pismo staršev mi je priporočalo, da naj bom poslušen in pokoren in da naj se nikakor ne upiram. Kapitan Besancon, poveljnik ječe, je bil k sreči sijajen človek. Lovci, ki so stražili v temnici, so z nami ravnali dobro, ker nas dejstvo, da smo v vojaškem zaporu, ni spravljalo v slabo luč.

Toda kljub temu je to bila ječa. Z dvorišča smo videli lahko Alpe in čisti krasni obris Mont Blanca.

Čas je tekkel in vse je bilo v glavnem znosno. 8. decembra pa sem dobil vest o nenadni sreči, ki me je doletela.

Poklicali so me v ravnateljev urad, kjer mi je njegov pristav prebral odlok, s katerim mi je bila kazen znizana na 4 leta.

Razlika je bila silovita, zlasti, ker je šlo za 4 leta temnice. Veselil sem se in sem bil svečano razpeložen. Najbolj mi je prišlo občutje, da zunaj neutrudljivo delajo moji prijatelji v mojo korist in da jim je uspelo, da so mi pomagali.

Zelo me je ganilo, kako so tovariši jetniki sprejeli to vest. V resnici so se veselili. »To je fino!« so govorili, ne da bi bil v njihovi besedah mogel zaznati še tako majhno sled zavisti. In ti nesrečniki so bili zaprti kakor jaz, niso imeli prijateljev, ki bi jih branili in se niso mogli nadejati, da jim bo kazen znizana.

Zivljenje se je nadaljevalo v strahoviti enoličnosti, toda v glavnem je bilo vendar znosno. Prepričan sem, da bi v Albervilleu bil odsedel svoja 4 leta, ne da bi mi bilo pri tem preveč hudo. Pred božičem pa smo zaslišali slabo novico, ki nas je udarila kakor strela.

Kako so bile vse ljudske razmere zvezane z našo usodo! Francoska se je tedaj borila s težko finančno krizo, od katere je zaviselo vprašanje dolgov do Združenih držav. Grozila je nevarnost, da bo francoska valuta padla. Tedaj pa je prevzel vlado Poincare, ki se je odločil, da bo rešil finančno vprašanje.

Njegovo geslo se je glasilo: varčnost, varčevanje povsod. To varčevanje so morala izvajati vsa ministrstva. V neki glavi se je rodila misel, da so vojaški zapori drag luksuz, ki ni niti malo potreben.

Kaj ni drugih zaporov, ki so dosti bolj ekonomični in dovolj trdno zgrajeni? Ali z drugimi besedami, ali ni v Franciji civilnih zaporov in kaznilnic, v katerih se je nabral in nakopičil ves izmeček in gnoj francoskega naroda, ubijalci, tatovi in ponarejevalci?